

Zilele Libertății Presei

Asociația Media-Guard a continuat în 2023 să monitorizeze starea jurnalismului de investigație, a accesului la informație, să monitorizeze răspunsul autorităților la solicitările jurnaliștilor, dar și la problemele de integritate, să discute despre jurnalismul responsabil, care ține cont de interesul public în primul rând, să monitorizeze presa în baza criteriilor de transparență, independență, integritate și corespundere intereselor cetățenilor.

Media-Guard și-a desfășurat activitățile în baza strategiei și planului dezvoltat, în cadrul celor trei direcții majore de activitate:

Press Gov –

monitorizarea acțiunilor autorităților pentru a asigura un acces mai bun la informație și condiții mai bune pentru presa independentă.

Press Check –

monitorizarea mass-media, a controlului politic și a transparenței echipelor de jurnaliști.

Press School –

educarea cetățenilor cu privire la consumul de informație, a transparenței și integrității în societate, dar și traininguri pentru reporteri.

I. PRESSGOV

1. Agresiunile împotriva jurnaliștilor – un domeniu în care autoritățile au restanțe

În 2023, am urmărit, monitorizat și reacționat, prin semnarea declarațiilor comune cu alte ONG-uri de media, la agresiunile împotriva jurnaliștilor care scriu în interes public. Este vorba despre reporterii de la Ziarul de Gardă și TV8. De asemenea, am urmărit și condamnat derapajele repetate ale autorităților din UTA Găgăuzia vizavi de jurnaliștii de la portalul Nokta, dar și perpetuarea practicilor abuzive și ilegale din partea Tiraspolului în raport cu jurnaliștii.

2. Autoritățile și subiectele de interes public

Am urmărit, de asemenea, îngrădirea abuzivă și nejustificată a accesului jurnaliștilor la informații de interes public, dar am urmărit și succesele înregistrate de reporterii care au luptat și și-au revendicat dreptul de acces la informație.

Am organizat sesiuni de comunicare cu autoritățile în care am reclamat lipsa de transparență în domeniul achizițiilor desfășurate de întreprinderile cu capital de stat, dar și lipsa informației complexe privind finalitatea tenderelor.

Am arătat care este situația mass-mediei în Republica Moldova prezentând memoriul privind libertatea presei în Republica Moldova pentru perioada 3 mai 2022 – 3 mai 2023, lansat cu ocazia Zilei Mondiale a Libertății Presei, dar și Indicele Libertății Presei, elaborat de Organizația internațională Reporterii fără Frontiere.

În contextul Zilelor Libertății Presei, Asociația Media-Guard a organizat un eveniment în premieră pentru R. Moldova – Reporter Slam, un show jurnalistic, în care 10 reporteri din șapte redacții au prezentat creativ și amuzant fapte și date reale pe care le-au descoperit documentând subiecte de interes public.

II. PRESS CHECK - MONITORIZAREA STĂRII PRESEI

Am constatat, în 2023, că redacțiile independente de la Chișinău se confruntă cu o lipsă acută de jurnaliști profesioniști. Acesta este motivul din care am inițiat discuții publice cu participarea reprezentanților redacțiilor independente și ai mediului academic, în care am încercat să găsim soluții pentru criza de cadre în jurnalism. Manageri ai redacțiilor independente, studenți și profesori ai facultăților de jurnalism care au participat la dezbateră organizată de Asociația Media-Guard au constatat că printre motivele din care studenții facultăților de jurnalism sau tinerii specialiști nu ajung în redacțiile independente se numără scăderea demografică, salariile relativ mici, lipsa motivației și așteptările nerealiste.

O altă problemă despre care am discutat în 2023 se referă la fenomenul copy-paste în jurnalism. Reprezentanții mai multor instituții de presă independente susțin că așa-numitele agregatoare de știri continuă să preia știrile originale fără a cita corect sursa. Participanții la o dezbateră organizată de Asociația Media-Guard au discutat despre cum poate fi pedepsit furtul de conținut jurnalistic, cum pot fi protejate drepturile de autor și care ar fi posibilele soluții de contracarare a fenomenului copy-paste.

III. PRESS SCHOOL – ÎNVĂȚĂM SĂ CONSUMĂM INFORMAȚII ÎN MOD RESPONSABIL

În 2023, am continuat să publicăm editorialele jurnaliștilor cu experiență despre subiecte de interes pentru colegii de breaslă. Editorialele se axează pe subiecte de interes pentru redacțiile din Chișinău și din țară, problemele comune cu care se confruntă breasla și care trebuie discutate, între care suspendarea licențelor unor posturi TV afiliate unor politicieni controlați de Kremlin și lipsa de solidarizare cu jurnaliștii care lucrează la aceste posturi, sustenabilitatea redacțiilor și diversificarea surselor de venit, motivarea tinerilor reporteri de a rămâne în jurnalism, strategia minciunii în obținerea informației, explorarea diferitelor genuri jurnalistică, exploatarea suferinței umane în materialele de presă și cum ar trebui să relateze jurnaliștii despre subiecte sensibile fără a dăuna, rigurozitatea cu care trebuie verificate informațiile din fiecare anchetă înainte de publicare și posibilitățile de documentare a investigațiilor jurnalistică din surse deschise, importanța rețelelor de socializare pentru promovarea produselor media, modalitățile de documentare pe

teren, provocările cu care se confruntă presa scrisă locală, dar și presa de nișă și cum le fac față, dar și reacția pe care ar trebui să o aibă jurnaliștii care reflectă protestele la comportamentul agresiv al unor manifestanți, piața podcasturilor din Moldova, suprasaturată de interviuri, dar cu un vast conținut diversificat neexplorat, reacția autorităților la investigațiile jurnalistice și la solicitările de informație. Reporteri, redactori, editori sau șefi de instituții media lansează dezbateri și încearcă să găsească soluții pentru a face mai eficientă munca jurnaliștilor. Astfel, unul dintre autorii editorialelor a reflectat la subiectul burnoutului jurnaliștilor, cum poate fi diagnosticat și ce ar putea face redacțiile pentru a preveni arderea profesională a reporterilor.

Asociația, în parteneriat cu ZdG, a monitorizat pe parcursul anului 2023 și starea reformelor în justiție, dar și respectarea drepturilor omului în cadrul campaniei electorale pentru alegerile locale din anul trecut.

CINE SPRIJINĂ MEDIA-GUARD?

Fundația Est-Europeană (FEE), proiectul „Alegeri locale pentru toți. Campanie de informare și advocacy”, 01 august 2023 - 31 decembrie 2023

People in Need (PIN), proiectul „Întruniri MediaGuard: Sprijin și Coeziune pentru Jurnalismul Independent”, 10 octombrie 2023 - 10 aprilie 2024

IDIS Viitorul, proiectul „Consolidarea capacității de monitorizare a achizițiilor publice pentru jurnaliști și activiști”, 14 aprilie 2022 - 14 aprilie 2023

În anul 2023 Asociația Media-Guard a primit 81 170,85 MDL prin desemnarea procentuală.

PLANURI PENTRU 2024

În 2024 ne propunem:

- să continuăm monitorizarea mass-media, inclusiv a portalurilor jurnalistice și corespunderea acestora criteriilor de integritate și profesionalism.
- să organizăm o ediție a Reporter Hit și a altor evenimente cu participarea jurnaliștilor despre problemele breslei și posibilele soluții;
- să explicăm rădăcinile dezinformării. În acest sens, ne propunem să organizăm câteva discuții publice și o conferință națională la tema dezinformării și a pericolelor pe care le implică fenomenul, să arătăm cum rezolvă problema statele cele mai reziliente la dezinformare, să monitorizăm un șir de portaluri online și să actualizăm baza de date de pe site-ul Presscheck.md al Asociației Media-Guard.